

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА СИК /кратък вариант/

Заседанията на СИК са законни, ако на тях присъстват повече от половината от състава им.

Решенията на комисията се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите членове.

Членовете на СИК са длъжни да подпишат протокола с изборните резултати след установяване на резултатите от гласуването и попълване на протокола. При отказ за подписване на протокола членовете на СИК носят административнонаказателна отговорност по Изборния кодекс.

Изборният ден се открива в 7,00 часа на 4 април 2021 г., но не по-късно от 8,00 часа (ако в 7,00 часа не са се явили повече от половината членове на СИК). За да се отвори изборното помещение, трябва да присъстват повече от половината членове на комисията. Ако в 7,00 ч. са се явили повече от половината от членовете на комисията, но не се е явил председателят, изборното помещение се разпечатва и изборният ден се открива от заместник-председателя, за което се уведомява РИК. Това обстоятелство се вписва и в протоколите на секционната избирателна комисия с изборните резултати.

Разпечатва се плика с печата на комисията. Печатът се маркира по уникален начин (**като се нарушава част от него на произволно място**). За маркирането се съставя протокол – Приложение № 82-НС, който съдържа най-малко три отпечатъка от маркирания печат и се подписва от присъстващите членове на СИК.

Председателят разпечатва пакета с бюлетините, откъсва една бюлетина от кочана, с големи букви по диагонал изписва „ОБРАЗЕЦ“ и я залепва като образец на таблото пред избирателната секция.

Действията по активиране на машината за гласуване са следните:

- Машината за гласуване се стартира чрез натискане на бутон, разположен от лявата ѝ страна (намира се зад капаче). След стартиране на машината капачето се пломбира с пластмасова пломба, намираща се в куфара.
- Една от картите с надпис „Член на СИК“ се поставя в отвора на машината, разположен в долната ѝ част.
- На екрана с пръст се маркира ПИН-кода.
- След появата на надпис „Откриване на изборния ден“, същият се докосва с пръст, след което се въвежда отново ПИН-кода.
- Изчаква се отпечатването на начален протокол, от който е видно, че няма никакви предварително отчетени гласове.
- Докосва се надписа „Приключи“ и се изважда картата от машината, която вече е активирана за гласуване.

Документи за гласуване

- лична карта или личен (зелен) паспорт (само за родените до 31.12.1931 г. включително). В случай, че срокът на валидност на личната карта е изтекъл в периода от 13 март 2020 г. включително до датата на изборите избирателят се допуска до гласуване, като не се изисква да представи удостоверение за издаване на лични документи по чл. 263 ИК от районното управление на МВР.

- гласуват с лична карта и ученическа книжка/студентска книжка, заверена за съответната учебна година/семестър или уверение, явилите се в секция по избор в населеното място, където се обучават ученици и студенти (редовно обучение), включително курсанти, дипломанти, докторанти, специализанти, когато то е различно от населеното място по постоянния им адрес.

НЕ СЕ ДОПУСКА гласуване със свидетелство за правоуправление на МПС или задграничен паспорт.

- ако личната карта е повредена или избирателят заяви, че е изгубена, унищожена, открадната или в процес на издаване, той трябва да представи на СИК оригинално удостоверение за издаване на лични документи по чл. 263, ал. 1 ИК със снимка, издадено от съответното районно управление на МВР.

Действия на СИК, ако избирателят не фигурира в избирателния списък и е вписан в Списъка на заличените лица

- задължително проверява дали името му е вписано в Списъка на заличените лица. Ако срещу името на лицето е вписано „ПО“, „МП“ или „НА“ членът на СИК връща документа му за самоличност и го уведомява, че не може да гласува. Уведомява го, че може да гласува само ако представи удостоверение от общината или кметството по чл. 40 ИК – Приложение № 15-НС, че основанието за включването му в списъка на заличените лица е отпаднало или не е налице, той се допуска да гласува. **Ако срещу името на лицето е вписано „УГДМ“ или „МВнР“ той се допуска да гласува като попълни декларация по образец – Приложение № 17-НС, без да е необходимо да представя удостоверение от общината.**

Дописване на избиратели в допълнителната страница на избирателния списък (под чертата) в изборния ден

СИК вписва в избирателния списък (под чертата) и допуска да гласуват само следните лица:

- лицата, снабдени с удостоверение за гласуване на друго място (УГДМ), които гласуват в секция, различна от секцията по постоянния им адрес;

- лицата, снабдени с удостоверение за гласуване на друго място (УГДМ), които са се явили в секцията по постоянния си адрес и срещу името на които в Списъка на заличените лица е отбелязано „УГДМ“;

- лицата, които са се явили в секцията по постоянния си адрес, срещу името на които в Списъка на заличените лица е отбелязано „МВнР“ гласуват, след представяне на декларация по образец – Приложение № 17-НС, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- лицата, които са се явили в секцията по постоянния си адрес, срещу името на които в Списъка на заличените лица е отбелязано „ПО“, „МП“ или „НА“ гласуват, след представяне на **удостоверение от общината** или кметството по чл. 40 ИК – Приложение № 15-НС, и на декларация по образец – Приложение № 17-НС, че не са гласували и няма да гласуват на друго място;

- членовете на СИК и охраната на съответната секция, които обслужват секция, различна от тази по постоянния им адрес гласуват, след като представят декларация по образец – Приложение № 17-НС, В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основанието за вписване – „чл.

233 ИК“;

- избиратели с увредено зрение или затруднения в придвижването, които гласуват в избрана от тях секция или в секция, предназначена за тях на първия етаж (партер) в изборния район по постоянния им адрес. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основаниято за вписване – „чл. 235 ИК“;

- ученици или студенти редовно обучение (включително курсанти, дипломанти, докторанти, специализанти) се дописват в секция по техен избор в населеното място, където се обучават, когато то е различно от населеното място по постоянния им адрес. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основаниято за вписване – „чл. 241 ИК“;

- избиратели, заличени от избирателния списък, тъй като са вписани в избирателни списъци в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции, които в изборния ден се намират извън тях, се дописват по постоянния им адрес;

- избиратели, заличени от избирателния списък, тъй като са вписани в избирателни списъци в местата за изгърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане, които в изборния ден се намират извън тях, се дописват по постоянния им адрес. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основаниято за вписване – „Удостоверение № 16-НС“;

- лицата явили се в секцията по постоянния си адрес, които не фигурират в избирателния списък, но имат право да избират и не са вписани в Списъка на заличените лица. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва основаниято за вписване – „чл. 264 ИК“.

След приключване на гласуването, председателят и секретарят на СИК се подписват под последното име на вписания в допълнителната страница избирател и прилагат към избирателния списък всички декларации и удостоверения.

ВАЖНО! Документът за самоличност на избирателя се връща само след като пусне бюлетината в избирателната кутия, съответно контролната разписка от машинното гласуване в кутията за разписки и положи подпис в избирателния списък!

Два печата на гърба на бюлетината.

След обявяване на края на гласуването член на СИК взема една от смарт картите с надпис „Член на СИК“ и я поставя в отвора на машината. На екрана с пръст се маркира ПИН-кода. След появата на надпис „Закриване на изборния ден“, същият се докосва с пръст, след което се въвежда отново ПИН-кода. Изчаква се отпечатването на финален протокол с всички данни от гласуването. След това се докосва надписа „Приключи“, след него надписа „Изключване“, след което се изважда смарт картата от машината. **Изваждат се двете флаш памети от машината и се поставят в плик, който се запечатва, подписва от членовете на СИК и подпечатва с печата на СИК.**

ПРЕБРОЯВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ И ПОПЪЛВАНЕ НА ПРОТОКОЛА С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГЛАСУВАНЕТО

Моля след вписване на датата след израза „Днес, в

часа,, да се вписва часът на съставяне на протокола /примерно 21.30, 22.00 или 22.15 и т. н. /, а не часът на откриване на изборния ден /7.00 ч./

Пристъпва се към попълване с думи и с цифри на данните по буква „А“ и данните по т. 1 и 2 от протокола (данни от избирателния списък), както следва:

- в буква „А“ се вписва броят на получените от СИК в предизборния ден бюлетини, като се вписва числото по т. 4 от протокола за предаване и приемане на изборни книжа и материали на СИК (Приложение № 77-НС);

- в т. 1 се вписва броят избиратели в избирателния списък при предаването му на СИК, включително и вписаните в допълнителната страница (под чертата) на избирателния списък в изборния ден.

- в т. 2 се вписва общият брой на гласувалите избиратели според положените подписи в избирателния списък, включително и подписите в допълнителната страница (под чертата) на избирателния списък.

В т. 3 от протокола се вписва общият брой на САМО пет вида недействителни бюлетини, които се намират извън избирателната кутия /ДА НЕ СЕ БЪРКАТ С НЕДЕЙСТВИТЕЛНИТЕ БЮЛЕТИНИ, КОИТО СЕ НАМЕРЯТ СЛЕД ТОВА В УРНАТА/ - 1. Бюлетината за образец на таблото, 2. Бюлетина с несъответстващ номер, 3. Заснет вот, 4. Показан вот, 5. Сгрешена бюлетина /и само тогава и само един път се разрешава повторно гласуване/

Петте смарт карти се поставят в плик, който се запечатва, подписва се от членовете на СИК и се подпечатва и не се поставя в чувала.

Преброяване на хартиените бюлетини и попълване на данните от тях в част II от протокола

ИМА ОТДЕЛНИ ТОЧКИ ЗА ВПИСВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МАШИННОТО ГЛАСУВАНЕ И ОТ ГЛАСУВАНЕТО С ХАРТИЕНИ БЮЛЕТИНИ.

Само за недействителните бюлетини има точка за такива намерени в урната /т. 5 от протокола/, тъй като не е възможно да има недействителни гласове при машинно гласуване.

Първа контрола – т. 4 /общ брой на намерени бюлетини в урната и брой на участвали в машинното гласуване/ трябва да е равна на т. 2 – положени подписи на гласували избиратели в списъците.

Важно – преди да се попълни точка 6а – общ брой на действителни гласове в урната, трябва да се попълнят данните от точки 6.1а – действителни гласове в урната подадени за партии и коалиции, и т. 6.2а – бюлетини в урната с вот „не подкрепям никого“ /това са действителни гласове/

След като се попълни т. 6а се попълва т. 6б – общ брой гласове от машинното гласуване, а сбора от т. 6а и т. 6б се нанася в т. 6.

Втора контрола – числото от т. 4 /общ брой на намерени бюлетини в урната и брой на участвали в машинното гласуване/ трябва да е равно на

сумата от числата по т. 5 /недействителни бюлетини - те са само в урната/ и т. 6 /общ брой на всички действителни гласове – в урната и в машината/

Трета контрола - сумата от числата по т. 5 /недействителни гласове в урната/ и т. 6а /общ брой на действителни гласове в урната/ трябва да е равна на числото по т. 4а от протокола /бюлетини в урната/.

Попълват се действителните гласове за отделните партии и коалиции – отделно от бюлетините в урната и от машината. **Четвърта контрола – сумата от общия брой действителни гласове в т. 7.1 трябва да е равно на числото 6.1. – общ брой на действителни гласове за партии и коалиции. ДА НЕ СЕ СЪПОСТАВЯ В ЧИСЛОТО в т. 6** тъй като в него се включват и действителните гласове „не подкрепям никого“, а те не влизат в сумата по т. 7.1.

Важно е да се знае относно преброяване на предпочитанията (преференциите):

- липсата на отбелязано предпочитание (преференция) не прави гласа недействителен. Такъв глас се брои (отчита) само за партията или коалицията;

Пета контрола: За всяка партия и коалиция числото в т. 7 /действителни гласове от бюлетините и машинното гласуване/ трябва да е равно на сумата от числата в т. 8 в клетката под надписа „без преференции“ и клетката под надписа „общ брой преференции“. При попълването на клетките в т. 8 да се внимава за следното:

- действителните гласове „без преференции“ се нанасят САМО под надписа „без преференции“. Да не се поставят под клетката за преференции под 101 /те логически и математически отиват там при изчисляване на резултатите от „Информационно обслужване“, но това не е работа на СИК/.

- при определяне на преференциите да се събират резултатите от бюлетините и машинното гласуване.

Финалният протокол от машинното гласуване се подписва от членовете на СИК и се подпечатва с печата на СИК. Всички числа от финалния протокол се вписват в част II от протокола на СИК.

Да се попълват данните първо в черновата, тъй като този път СИК ще разполага само с един секционен протокол – в оригинал, в който не трябва да се допускат грешки при попълването му. При допуснати грешки СИК получава друг формуляр от секционния протокол от РИК по ред, определен с отделно решение на ЦИК.

По указание от ЦИК черновата се ксерокопира и се преминава към пренасяне на данните върху секционния протокол.